

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Матеріали

**53-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«Сучасні освітні технології та інноваційні методики
навчання в підготовці здобувачів вищої освіти: досвід та
перспективи»**

**23-24 лютого 2022 року
м. Полтава**

УДК 378.147

М 34

Редакційна колегія:

Дорошенко Андрій, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент

Колесніченко Ірина, методист II категорії навчального відділу

Бурлака Олена, методист навчального відділу

Зінченко Валерія, секретар навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Комп'ютерна верстка – **Зінченко Валерія**

***Відповідальність за правильність наведених статистичних даних,
фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез***

Матеріали 53-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасні освітні технології та інноваційні методики навчання в підготовці здобувачів вищої освіти: досвід та перспективи». м. Полтава: ПДАУ, 2022. – 216 с.

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ...	9
Визначення однорідності змішування компонентів комбікормів із використанням мікротрейсерів <i>Сахно Тамара</i> , д.х.н., старший науковий співробітник	9
Використання ресурсів відеоконтенту мережі інтернет під час викладання фахових дисциплін <i>Поспелов Сергій</i> , д. с.-г. н., професор; <i>Мищенко Олег</i> , к. с.-г. н., доцент; <i>Опара Микола</i> , к. с.-г. н., доцент	11
Дидактичне конструювання дисципліни «Методика і організація досліджень та цифрова агрономія» <i>Юрченко Світлана</i> , к. с.-г. н.	13
Застосування інноваційних методик при викладанні освітніх компонентів, основою яких є моніторинг природних процесів у геосистемах <i>Ласло Оксана</i> , к.с.-г.н., доцент; <i>Оленір Роман</i> , к.с.-г.н.; <i>Гордєєва Олена</i> , к.с.-г.н.	15
Застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій при вивченні хімічних дисциплін у Полтавському державному аграрному університеті <i>Крикунова Валентина</i> , к.х.н., доцент.	17
З досвіду організації дистанційного навчання здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія денної форми навчання на кафедрі рослинництва <i>Кочерга Анатолій</i> , к.с.-г.н., доцент; <i>Філоненко Сергій</i> , к.с.-г.н., доцент.	19
Значення інноваційних технологій навчання в підготовці майбутніх екологів <i>Писаренко Віктор</i> , д. с.-г.н, професор; <i>Пицаленко Марина</i> , к.с.-г.н., доцент.	22
Інноваційний підхід до самостійної роботи здобувачів вищої освіти на кафедрі рослинництва <i>Гангур Володимир</i> , д. с.-г. н., старший науковий співробітник; <i>Антонець Марина</i> , к.псих.н., доцент; <i>Антонець Олександр</i> , к. с.-г. н., доцент	24
Концептуальні засади у підготовці фахівців екологів <i>Писаренко Павло</i> , д.с.-г.н., професор; <i>Самойлік Марина</i> , д.е.н., професор.	26
Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти як одна із основних чинників підготовки висококваліфікованих кадрів <i>Малюга Аліна</i> , завідувач лабораторії; <i>Благодарь Катерина</i> , лаборант кафедри біотехнології та хімії.	28
Огляд інноваційних освітніх технологій <i>Ромашко Таміла</i> , к.х.н., доцент.	30
Особливості викладання хімічних дисциплін в умовах дистанційної форми навчання <i>Короткова Ірина</i> , к.х.н., доцент.	32
Особливості реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу <i>Рибальченко Анна</i> , к.с.-г.н.; <i>Криворучко Людмила</i> , к.с.-г.н.	35
Проблеми використання сучасних інноваційних технологій в освітньому процесі <i>Бараболя Ольга</i> , к. с.-г. н., доцент; <i>Ляшенко Віктор</i> , к. с.-г. н., доцент.	37
Професійна підготовка фахівців до використання ГІС та технологій при плануванні територій <i>Шевчук Сергій</i> , д. геогр. н., професор; <i>Погрібняк Максим</i> , аспірант кафедри географії та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.	38
Професійний саморозвиток майбутніх спеціалістів як система організованих компонентів <i>Коваленко Нінель</i> , к. с.-г. н., доцент; <i>Шерстюк Олена</i> , асистент; <i>Боброва Нелля</i> , к. б. н.,	40

викладач кафедри мікробіології, вірусології та імунології Полтавського державного медичного університету.....	
Сучасні тенденції розвитку освітніх технологій у природничих науках <i>Тараненко Анна</i> , к.с.-г.н., доцент; <i>Диченко Оксана</i> , к.с.-г.н., доцент.....	42
Трансформації освітнього середовища в умовах компетентнісного підходу до підготовки фахівців <i>Коваленко Нінель</i> , к. с.-г. н., доцент.....	44
Умови професійної підготовки майбутніх агрономів <i>Баган Алла</i> , к. с.-г. н.; <i>Шакалій Світлана</i> , к. с.-г. н.....	46
Формування необхідності професійного саморозвитку майбутніх агрономів <i>Нечипоренко Наталія</i> , к. с.-г. н.; <i>Поспелова Ганна</i> , к. с.-г. н., доцент.....	47
Якість проведення лабораторних занять та їх вплив на формування професійних здібностей фахівця <i>Біленко Оксана</i> , к. с.-г. н.; <i>Воропіна Віра</i> , асистент; <i>Тараненко Сергій</i> , к. с.-г. н., доцент	50
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	52
Важливість використання сучасних освітніх технологій та методів навчання при вивченні нормальної та патологічної фізіології тварин <i>Киричко Олена</i> , к. вет. н, доцент; <i>Дмитренко Надія</i> , к. вет. н, доцент; <i>Шерстюк Любов</i> , старший викладач; <i>Титаренко Олена</i> , к. вет. н, доцент.....	52
Використання інноваційних методів навчання у підготовці здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина <i>Мельничук Віталій</i> , к.вет.н., доцент; <i>Євстаф'єва Валентина</i> , д.вет.н., професор; <i>Долгін Олександр</i> , завідувач навчально-наукової лабораторії паразитології.....	54
Використання навчальної пратформи moodle Полтавського державного аграрного університету у вивченні дисципліни «Загальна та спеціальна хірургія» <i>Передера Роман</i> , к. вет. н., доцент	55
Вимоги до викладання дисциплін на кафедрі інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки в умовах пандемії Covid-19 <i>Передера Олена</i> , к. вет. н., доцент.....	57
Впровадження у навчальний процес нових інтерактивних методів навчання при підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина <i>Киричко Борис</i> , д.вет.н., професор; <i>Туль Олександра</i> , доктор філософії.....	59
Досвід застосування дистанційного навчання з дисципліни «Клінічна біохімія» <i>Кравченко Сергій</i> , к. вет. н., доцент; <i>Канівець Наталія</i> , к. вет. н., доцент; <i>Каришева Людмила</i> , старший викладач.....	61
Застосування активних лекцій під час вивчення дисциплін за підготовки лікарів ветеринарної медицини <i>Локес-Крупка Терезія</i> , к.вет.н., доцент; <i>Зарицький Сергій</i> , асистент; <i>Бурда Тетяна</i> , асистент.....	63
Застосування сучасної комунікаційної технології стрімінгу з метою проведення інтерактивних лабораторно-практичних занять в умовах тваринницьких ферм <i>Супруненко Костянтин</i> , к. вет. н., доцент; <i>Курман Андрій</i> , к. б. н., доцент; <i>Каришева Людмила</i> , старший викладач.....	65
Інноваційні методики навчання при підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина ступеня магістр <i>Панасова Тетяна</i> , к. вет. н., доцент; <i>Довгопол Володимир</i> , к. вет. н., старший науковий співробітник	67
Інноваційні методи навчання при підготовці лікарів ветеринарної медицини <i>Кручиненко Олег</i> , д.вет.н., доцент.....	69
Інноваційні технології навчання: досвід впровадження та перспективи розвитку <i>Омельченко Ганна</i> , к. вет. н., доцент; <i>Авраменко Наталія</i> , к. вет. н., доцент.....	71

Особливості підготовки фахівців ветеринарної медицини в сучасних умовах <i>Бердник Василь</i> , д. вет. н., професор; <i>Бердник Ірина</i> , к. б. н., доцент; <i>Киричко Олена</i> , к. вет. н., доцент.....	72
Переваги та недоліки дистанційного навчання у підготовці ветеринарних лікарів <i>Корчан Леонід</i> , к.вет.н., доцент; <i>Корчан Микола</i> , к.вет.н., доцент.....	77
Поняття та види плагіату <i>Звенігородська Таміла</i> , к. вет. н., доцент.....	79
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	82
Визначення якості освітніх послуг шляхом анкетування здобувачів спеціальності 126 Інформаційні системи та технології <i>Протас Надія</i> , к.с.-г.н., доцент; <i>Дегтярьова Лариса</i> , к.т.н., доцент; <i>Одарущенко Олена</i> , к.т.н., доцент; <i>Поночовний Юрій</i> , д.т.н., старший науковий співробітник; <i>Одарущенко Олег</i> , д.т.н., доцент.....	82
Використання цифрових технологій в освітньому процесі <i>Вакуленко Юлія</i> , к.с.-г.н., доцент; <i>Петренко Максим</i> , к.с.-г.н.; <i>Бондаренко Марина</i> , методист II категорії директорату ННІ ЕУПТ.....	84
Вплив інтерактивних методів навчання на формування професійних компетентностей майбутніх менеджерів <i>Ищейкін Тимур</i> , к.е.н., доцент; <i>Олійник Аліна</i> , к.е.н.; <i>Гончаренко Аліна</i> , здобувач вищої освіти спеціальності «Менеджмент».....	86
До питання дизайну системи оцінювання навчальних дисциплін спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування <i>Сердюк Ольга</i> , к. е. н., доцент; <i>Мирна Ольга</i> , к. е. н., доцент; <i>Сліченко Вікторія</i> , аспірант.....	88
Застосування інноваційних методів навчання та викладання у закладах вищої освіти <i>Панасенко Наталія</i> , к. е. н., доцент; <i>Томенко Дмитро</i> , аспірант кафедри публічне управління та адміністрування.....	90
Застосування методу проєктів в освітній діяльності <i>Осташова Валерія</i> , к.ю.н., доцент; <i>Сафонова Тетяна</i> , к.е.н., доцент; <i>Федірець Олег</i> , д.е.н., доцент.....	92
Інноваційні технології навчання: зміст останніх тенденцій в освіті <i>Шупта Ірина</i> , к. п. н., доцент; <i>Щетініна Тетяна</i> , к. і. н., доцент; <i>Якубенко Олексій</i> , аспірант.....	94
Інноваційні технології підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 075 Маркетинг <i>Писаренко Володимир</i> , д.е.н., професор.....	96
Контекстне навчання як умова формування професійного потенціалу менеджера <i>Вараксіна Олена</i> , к. е. н., доцент; <i>Чернікова Наталія</i> , к. е. н., доцент; <i>Вовк Микола</i> , асистент.....	98
Контекстний підхід у підготовці здобувачів вищої освіти до професійної діяльності <i>Япринець Тетяна</i> , к. пед. н., доцент; <i>Шульга Людмила</i> , к. е. н., доцент.....	100
Методи вивчення інформаційних систем в розрізі діджиталізації агробізнесу <i>Яковлева Оксана</i> , старший лаборант; <i>Рябий Микола</i> , к.т.н.; <i>Мавріна Марина</i> , к.т.н.	102
Нова освітня політика: від набору компетенцій до кваліфікованого фахівця <i>Махмудов Ханлар</i> , д.е.н., професор; <i>Мороз Світлана</i> , к.пед.н., доцент; <i>Калашиник Олена</i> , к.т.н., доцент.....	104
Нормативне регулювання та стратегічні орієнтири розвитку дуальної освіти в системі підготовки фахівців економічного та управлінського профілю <i>Миколенко Інна</i> , д.е.н., доцент.....	106

2. Бердник В.П., Бердник І.Ю. Стан та можливості підготовки освіти». 15 – 16 лютого 2017 року. Полтава.- 34-38.якісних фахівців ветеринарної медицини // Мат. 51-ї наук. – метод. конф. викл. і асп. « Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних трансформацій». 26 - 27 лютого 2020 року. Полтава.- С.41 – 44.

3.Ващенко Г. Виховний ідеал.- Полтава Ред газети «Полтавський вісник».- 1994.- 191с.

4. Метод создания производственных врачебных ситуаций в курсе анатомии домашних животных (методическое пособие) / Сост. Г.Ф. Хоменко, В.П. Горбатенко, В.И. Симоненко.- Харьков, ХЗВИ, 1991.-9 с.

5. Команди МОН на зміцнення системи освіти і науки України: діджиталізація та онлайн-послуги //https://mon.gov.ua/ua/news/postup - komandi-mon-na-zmicnennya-sistemi-osviti-i-nauki-ukrayini-didzhitalizaciya-ta-onlajn-poslugi.

6. Сударева Г.Ф.,Півень М. Г. Модель - навчання в умовах нової української школи// Матеріали XI Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій / [Упор. Назаренко Г. А.]– У двох томах. Том 2.– Черкаси: КНЗ «ЧОПОПП ЧОР», 2019. – С.30- .

7.Сухомлинский В.А. Сто советов учителю. К.:Рад.школа.- 1984.- 254 с.

8.[https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%8B%D1%81%D1%88%D0%B0%D1%8F_%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%D1%8F_%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0_\(%D0%9F%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B6\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%8B%D1%81%D1%88%D0%B0%D1%8F_%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%D1%8F_%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0_(%D0%9F%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B6)) .

9.https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80,_%D0%9B%D1%83%D0%B8 .

10.https://espreso.tv/article/2019/11/28/u_grudni_scho_ne_den_svyato_kateryn_y_andriya_mykolaya_i_rizdvo_den_chayu_den_kalendarja_i_den_podarunkiv_trady_ciyi_prykmetu_svyatkovi_fishky.

11.<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> .

12.https://studopedia.com.ua/1_148185_sut-vihovnogo-ideal-traditsiy-ukrainskiy-ideal-lyudini.html.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ

Корчан Леонід, к.вет.н., доцент;

Корчан Микола, к.вет.н., доцент

Розвиток інноваційних технологій в освітньому процесі та загроза від пандемії вимагає швидко адаптуватися до дистанційного навчання, а отже, і надавання послуг в оновленому форматі. Дистанційне навчання трактують як індивідуалізований процес передання та засвоєння знань, умінь, навичок та способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, створеному на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [1, 2].

При підготовці лікарів ветеринарної медицини виникає питання, а чи можливе дистанційне навчання у ветеринарній медицині і яким чином у нових умовах здобувачам вищої освіти можливо опанувати практичні навички? Дистанційне освіта не підміняється синонімом «заочна». Вона відрізняється від заочного навчання зручнішою системою доставки інформації, не знижуючи її якість. Практичні навички відпрацьовуються на фантомах і кадаврах, симуляторах клінічних випадків, тренажерах віртуальної реальності для навчання пальпації, хірургічним та реанімаційним навичкам та введення віртуальних пацієнтів для вдосконалення навичок [3].

Під час дистанційного навчання використовуються такі основні елементи: дистанційні курси, вебсторінки й сайти, електронна пошта, форуми й блоги, чат і ICQ, теле- і відеоконференції, віртуальні навчальні кімнати тощо. Для проведення лекцій, он-лайн вебінарів викладачі застосовують додатки «Google Meet», «Teams», «Zoom» (попередньо створюються кімнати з типом «Клас», які відповідають академічним групам здобувачів, та події в програмному календарі відповідно до календарно тематичного плану, запрошуються студенти). Також для залучення студентів до роботи використовуються інтерактивні он-лайн-дошки: «Twiddla», «MIRO», «Awwapp», «Conceptboard», «Groupboard», «NoteBookCast» та ін. Студенти проходять за кожною темою заняття тестові завдання в системі «Moodle», оцінювання проходить автоматично в журналі групи. Під час он-лайн заняття викладач опитує тему, корегує відповідь, пояснює моменти, що були незрозумілі, використовуючи попередньо завантажені матеріали – презентації, відео, фото, що допомагає засвоїти матеріал.

Серед переваг дистанційної форми навчання можна відзначити такі:

1) Гнучкий індивідуальний графік навчання (здобувачі працюють у зручний для себе час і темпі, кожен може вчитися стільки, скільки йому особисто необхідно для засвоєння);

2) Паралельність – навчання може здійснюватися у поєднанні з професійною діяльністю і одночасно навчанням у двох закладах, тощо.

3) Віддаленість – можливість пройти навчання як за місцем проживання, з регіонів країни, а також з інших країн

4) Рентабельність – прийнятна вартість, економія фінансових витрат. Дистанційна освіта дешевша: здобувачу не доводиться оплачувати дорогу, проживання, а у випадку із зарубіжними вузами не потрібно витрачатися на візу і закордонний паспорт.

5) Мобільність – зв'язок із викладачами здійснюється різними способами – як он-лайн, так і оф-лайн.

6) Навчання в спокійній обстановці: здобувач перебуває в комфортних домашніх умовах, що значно знижує стрес.

7) Індивідуальний підхід: ефективне використання дистанційних технологій для організації індивідуального підходу.

8) Дистанційне навчання також дає студентам змогу доступу до нетрадиційних джерел інформації, дозволяє знаходити зовсім інші можливості для творчості та опанування професійних навичок.

9) В умовах пандемії коронавірусу COVID 19 дистанційна форма навчання унеможлиблює ризик інфікування вірусом SARS CoV-2.

Водночас дистанційна форма навчання має ряд недоліків:

1) Потребує сильної мотивації: оскільки вагому частку навчального матеріалу студент опановує самостійно, а це потребує достатньої сили волі, відповідальності та самоконтролю. Дистанційна форма навчання підходить для високомотивованих здобувачів.

2) Неможливість відпрацювання практичних навичок і вмінь: це один з основних недоліків ветеринарної освіти. Навіть найсучасніші комп'ютерні тренажери не замінять фізичного відпрацювання навичок на тварині.

3) Проблематичність розвитку комунікабельності: така форма навчання не підходить для розвитку комунікабельності, впевненості, навичок роботи в команді, з клієнтами.

4) Проблеми технічного характеру: зі зв'язком, з Інтернетом, із технікою, що може виникнути як у здобувача, так і у викладача.

5) Проблема доброчесності та ідентифікації, що може виникнути під час тестування та відповідей.

6) Викладачам необхідно було налагодити саму техніку, освоїти нові технології (Moodle і ін.), Інакше готуватися до навчального процесу і це в короткі терміни і без права вибору. Крім того, немає живої реакції студентів.

Список використаних джерел:

1. Скрипник І. М., Маслова Г. С., Приходько Н. П. Використання дистанційних методів навчання в медичній освіті. *Проблеми безперервної медичної освіти та науки*. 2020. № 3 (39). С. 29–32.

2. Агранович Н. В. Возможности и эффективность дистанционного обучения в медицине. *Фундаментальные исследования*. 2012. № 3. С. 545–547.

3. Лісецька І. С. Дистанційна форма навчання студентів-медиків як виклик сьогодення. *Сучасна педіатрія Україна*. 2020. № 7 (111). С. 81–86.

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ПЛАГІАТУ

Звенігородська Таміла, к. вет. н., доцент

Одним з найпоширеніших видів неетичної поведінки у науковій діяльності є плагіат, академічна поведінка, яка характеризується такими п'ятьма кумулятивними ознаками: «коли певна особа (1) використовує слова, ідеї чи результати праці, (2) що належать іншому визначеному джерелу чи людині (3) без посилання на джерело, з якого вона була запозичена, (4) у ситуації, в якій правомірно очікується вказування авторства оригіналу (5) з метою отримати певну користь, пошану, вигоду, які не обов'язково мають бути грошового характеру (за Терезою Фіцман) [1]. У сучасному академічному світі плагіат є найпоширенішою проблемою. Існують різні стратегії, щоб уникнути плагіату. Дослідникам потрібно бути обережними під час підготовки та подання дослідження для публікації, перевіряти роботи за допомогою програмного забезпечення для захисту від плагіату. Поява Інтернету зробила плагіат легшим і частим. Нині в Інтернеті є кілька програм/інструментів для виявлення